

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821200509
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821200509.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. H., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa toho času bytom Centrum pre deti a rodinu sv. Filipa Neriho, SNP 1451/61, Považská Bystrica, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., a otca - Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., C. L. XXX/X, v konaní o návrhu Mgr. A.Á. B., nar. XX.XX.XXXX, a V. B., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom R. XXX/XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia V. B. a A. B. návrhom podaným súdu dňa 25.03.2021 žiadali, aby súd zveril maloletého Q. H. do ich náhradnej osobnej starostlivosti s povinnosťou rodičov maloletého platiť na jeho výživu mesačne sumou vo výške po 70,- eur.

2. Súčasťou podaného návrhu bol aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd neodkladným opatrením nariadil Centru pre deti a rodinu SNP 1451/61 odovzdať maloletého do ich osobnej starostlivosti.

3. Návrh odôvodnili tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 12P/5/2009 boli od januára 2009 do augusta 2016 maloleté deti H.: B.M., nar. XX.XX.XXXX, A., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX v ich pestúnskej starostlivosti domácností. Po rokoch sa však ohlásil biologický otec detí Q. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorý o ne prejavil záujem. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/60/2015 zo dňa 13.08.2016 bola pestúnska starostlivosť zrušená. Otec sa napokon detí neujal, ani k tomu nesmeruje a preto boli maloleté deti zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodinu sv. Filipa Neriho, SNP 1451/61, Považská Bystrica. S deťmi, najviac s Q., boli po celý čas v kontakte, vo vzájomne vhodnom čase a po vzájomnej dohode so zariadením v Považskej Bystrici, chodievajú k nim na viacdňové pobyty, kvôli vzdialenosti najmä v čase prázdnin: jesenných, vianočných, jarných, veľkonočných, letných. Situácia detí sa zmenila, keď jedna zo sestier, A., bola na žiadosť Charitného DeD kvôli jej diagnózam umiestnená do zariadenia v Seredi. B., najstaršia zo súrodencov, sa blíži dospelosti, nakoľko 30.10.2021 dovŕši plnoletosť. S Q. majú po celý ten čas výborný vzťah a pri poslednom dvojtýždňovom pobyte (13.02. - 28.02.2021) im verbalizoval túžbu, že by rád opäť a trvalo žil v ich rodine. Keďže nenašli žiadnu prekážku, prečo by mu to nemohli umožniť, sú ochotní opäť sa aj o neho starať a dopriať mu, byť ich súčasťou. Oslovuje ich celé roky ocko a maminka, a s celou ich rodinou má vybudované pekné vzťahy. Keď bol u nich, vzdelával sa od nich dištančne, čo môže robiť aj naďalej a pomôže mu celá rodina. Po dôkladnom zvážení situácie, okolností aj dohode s Q., preto podali predmetný návrh.

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia.

8. Podľa § 326 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

13. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je neodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

15. Zo správy Centra pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho vyplynulo, že maloletého Q., spoločne s jeho staršími sestrami - A. a B. do zariadenia prijali dňa 15.08.2016 na základe

16. rozsudku Okresného súdu Námestovo o nariadení ústavnej starostlivosti sp. zn. 4P/60/2016 zo dňa 21.06.2016, A. bola dňa 13.09.2018 premiestnená do špecializovanej skupiny pre deti s duševnou poruchou v CDR Sereď; B. sa do dnešného dňa nachádza v ich zariadení, na samostatne usporiadanej skupine spoločne so svojím bratom Q.. Dôvodom umiestnenia detí v ZVRS boli podľa správy z UPSVR Námestovo (zo dňa 16.06.2016) poruchy správania u všetkých detí, krádeže peňazí, jedla, sladkostí, drobných predmetov a B. klamstvá. Podľa správy si biologický otec plánoval upraviť svoje pomery a vziať si deti do starostlivosti.

XX. Q.Á. v súčasnosti navštevuje 7. ročník ZŠ sv. P. v W. A. s priemernými výsledkami - na polročnom vysvedčení mal jednu štvorku z anglického jazyka, dve trojky zo slovenského a nemeckého jazyka a ostatné známky boli jednotky a dvojky. Q. sa snaží pracovať v rámci školy či v súčasnosti dištančného vzdelávania samostatne, potrebuje však často pomoc a dohľad dospelšej osoby, aby svoje povinnosti plnil včas a riadne. Q. je komunikatívny, sociabilný extrovert, ktorý ľahko nadväzuje vzťahy, má zmysel pre humor, rád športuje, trávi čas outdoorovými aktivitami typu workout, bicyklovanie, korčuľovanie, lyžovanie. S deťmi i dospelými na svojej výchovnej skupine sa snaží udržiavať korektné vzťahy, avšak vzhľadom k svojej diagnóze - ADHD - je impulzívny a dokáže sa koncentrovať len na krátku chvíľu, preto potrebuje neustálu vonkajšiu motiváciu najmä pre školskú činnosť. Tiež rád na seba upriamuje pozornosť a je ukričaný. Chodí na pravidelné endokrinologické kontroly do NEDU Ľubochňa a injekčne si podáva rastový hormón. Ich vzájomný súrodenecký vzťah so sestrou B. sa v poslednej dobe prehĺbuje aj vďaka tomu, že B. dozrieva, rieši si svoju minulosť a zranenia z nej a je viac otvorená aj vzťahu s bratom Q.. Q. sa B. rád zveruje a „konzultuje“ s ňou svoje veci. So sestrou A. udržiava sporadický telefonický kontakt.

18. V rámci sociálnych vzťahov je v kontakte so svojou biologickou matkou Y. H., ktorá začala deti v zariadení kontaktovať v máji 2017 a odvtedy je s ňou v pravidelnom telefonickom kontakte a vzhľadom na situáciu aj v občasnom osobnom kontakte. Matka maloletých detí je invalidnou dôchodkyňou a žije v W. s priateľom. Vyživovaciu povinnosť voči deťom si plní.

19. Otec maloletých detí sa o deti v zariadení zaujímal len do februára 2017 - deti boli u neho na pobyte počas Vianoc 2016 (B. nie, lebo bola na operácii oka), následne si otec zobral B. na pobyt počas jarných prázdnin v roku 2016 a na plánovaný pobyt počas Veľkej noci si deti už nezobral. Počas prípadovej konferencie konanej v júni 2017 sa vyjadril, že si plánuje svoj život bez detí, ktorých starostlivosť by nezvládol. Deti sa dlho pokúšali o akýkoľvek kontakt s otcom, ale otec nereagoval a nereaguje doteraz. Vyživovaciu povinnosť voči deťom si neplní. Maloletý je tiež v telefonickom kontakte so svojím krstným otcom B. W. z W.; Q. ešte vo februári sníval o tom, že si ho krstný otec zoberie do náhradnej rodinnej starostlivosti.

20. Spoločne so súrodencami udržiavali kontakt aj so svojou bývalou pestúnskou rodinou B.. Q. z detí najhoršie a najdlhšie prežíval skutočnosť, že sa ocitli v detskom domove. Rodina B. si brávala deti na pobyty počas roka - 22.07. - 27.07.2017; 28.10. - 05.11.2017; 29.03. - 03.04.2018; 28.10. - 04.11.2018; 21.12.2018 - 04.01.2019; 17.04. - 24.04.2019; 15.02. - 28.02.2021. Plánovaný pobyt počas vianočných sviatkov v roku 2020 sa neuskutočnil z dôvodu karantény v zariadení. Pri plánovaných pobytoch Q. a jeho sestier v rodine B. sa pani B. dožadovala ich súčinnosti pri pobytoch detí tým spôsobom, aby zabezpečili aspoň jednu cestu detí zo/do zariadenia. Zo začiatku túto jej požiadavku akceptovali a boli pri zabezpečovaní dopravy detí súčinní. Avšak, keď už táto súčinnosť nepriaznivo zasahovala do chodu a možností zariadenia, odmietli ju poskytovať. Pani B. teda začala využívať služby svojich známych, ktorí deti do/zo zariadenia viezli, s čím vyjadrili nesúhlas, ale tieto situácie sa stále opakovali. Q. sa s rodinou kontaktoval aj telefonicky počas celého pobytu v zariadení. S priebehom pobytov problém nemali, najmä Q. sa na pobyty tešil. Osobné kontakty s bývalou pestúnskou rodinou sa oslabili v roku 2019, kedy bol Q. na pobyte naposledy počas veľkonočných prázdnin. V lete 2020 prejavila pani B. záujem o pobyt, ale keďže nemala absolvované informačné poradenstvo v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z., pobyt neumožnili.

21. Naposledy bol Q. na pobyte v rodine B. po dlhom čase (cca 1,5 roka) v termíne 15.02. - 28.02.2021; Q. umožnili prežiť v rodine dlhší čas; z pobytu prišiel spokojný. Pani B. pred pobytom absolvovala potrebné informačné poradenstvo, počas ktorého sa vyslovila, že sa s rodinou doma rozprávali na tému novej opätovnej náhradnej rodinnej starostlivosti B. a Q.. Dňa 11.03.2021 pani B. informovala sociálnu pracovníčku zariadenia, že Q. prejavil záujem o náhradnú rodinnú starostlivosť a celá rodina B. sa rozhodla, že mu to umožnia. Dohodli sa, že po vyzistení bližších informácií v danej veci sa budú navzájom informovať. Vzhľadom na karanténu v Q. výchovnej skupine, sa sociálna pracovníčka na tému jeho záujmu o náhradnú rodinnú starostlivosť v rodine B., rozprávala až 25.03.2021. Pri tomto rozhovore Q. prejavil obavy zo svojho rozhodnutia v danej veci a vyžiadaval si týždňovú lehotu na rozmyslenie v danej veci, čo mu poskytli. 25.03.2021 sociálna pracovníčka z UPSVR Prievidza informovala sociálnu pracovníčku zariadenia, že rodina B. podala návrh na zverenie Q. do svojej starostlivosti, čo ich v zariadení prekvapilo, pretože ich o tejto skutočnosti pani B. neinformovala. Z podanej správy vyplynulo, že Q. je z celej situácie zmätený, potrebuje si vyhodnotiť plusy a mínusy novej situácie, na čom pracuje

s internou psychologičkou zariadenia, ktorá sa mu snaží byť nápomocná v orientácii sa v jeho pocitoch. Zastávajú názor, že nie je dôvod na rozhodnutie sa v tak závažnej situácii formou neodkladného opatrenia a majú zato, že Q. by mal dostať možnosť k celej situácii sa vyjadriť sám. Oni ako zariadenie nebránia jeho zvereniu do náhradnej rodinnej starostlivosti manželmi B., ale myslia si, že Q. by mal dostať dostatočný priestor na utriedenie vlastných myšlienok a pocitov, ktoré by mal vhodným spôsobom odkomunikovať. Celý proces sa začal počas jeho pobytu vo februári 2021 do dnešného dňa je to veľmi malý časový priestor pre 14-ročného chlapca, aby definitívne rozhodol o svojom ďalšom živote.

22. Základným účelom neodkladného opatrenia je bezodkladná ochrana práv, ktoré sú v priamom ohrození, alebo sú priamo porušované. Neodkladné opatrenie vydáva súd v rýchlom a zjednodušenom konaní s cieľom okamžite zabrániť porušovaniu alebo ohrozovaniu dotknutých práv. Neodkladné opatrenie možno vydať na návrh dotknutej osoby, alebo (najmä vo veciach týkajúcich sa maloletých) aj bez návrhu. Nesmie pritom absentovať potreba naliehavej a nevyhnutnej dočasnej úpravy pomerov. Ide teda najmä o prípady, kedy je potrebné upraviť pomery ešte pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, tzn. kedy vec neznesie odklad. Ide o výnimočný inštitút a teda by sa nemal využívať, resp. zneužívať v neodôvodnených prípadoch. Aj pri vydaní neodkladného opatrenia je vždy potrebné skúmať a prihliadať na najlepší záujem maloletých detí.

23. Z dôkazov, ktoré mal súd k dispozícii v tomto štádiu konania nemal za preukázanú neodkladnosť a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov. Rozhodnutie o náhradnej rodinnej starostlivosti je závažným rozhodnutím, ktorým dôjde k podstatnej zmene v živote maloletého Q.. V danom prípade bol zrejme návrh podaný predčasne a nebol postavený na pevnom a nemennom rozhodnutí maloletého. Otázkou náhradnej rodinnej starostlivosti musí mať maloletý vyriešenú bez akýchkoľvek pochybností, nakoľko v opačnom prípade by takáto forma starostlivosti nebola na jeho prospech. V súčasnosti nie sú ohrozené ani záujmy maloletého, keďže tento sa nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Filipa v Považskej Bystrici, kde je jeho výchova zabezpečená erudovanými pracovníkmi. Ako vyplynulo zo správy predmetného centra, samotný maloletý nie je úplne presvedčený o správnosti svojho rozhodnutia a potrebuje na to dlhší čas.

24. Preto je súd toho názoru, že vydanie neodkladného opatrenia v tomto prípade za rešpektovania postoja maloletého nie je možné, nakoľko rozhodnutie o náhradnej rodinnej starostlivosti je závažným rozhodnutím, ku ktorému súd dospeje po dôkladnom vykonaní dokazovania, ktoré bude zahŕňať aj výsluch maloletého.

25. S poukazom na tieto skutočnosti preto súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).